UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria tertia pasche post meridie[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

¶ Scōa eſt ſuauiſſime beniuolētie.
¶ Tertia ē ſecuriſſime ꝯfidētie.
Pria eſt ⁊c̄. Quia ſtetit in medio diſcipl'oꝝ
ſuoꝝ vt ſe veꝝ mediatorē oñderet. j. Tim.
ij. Unus ē dei ⁊ hoim mediator hō chr̄us
ieſus. Sim⁹ aūt ⁊ nos veri chr̄i diſcipuli
⁊ ſtatim aderit nob̄ p grām. Sed quō eri-
mus ei⁹ diſcipuli: Audi ipm̄ dicentē Jo.
viij. Si manſerit ī in ſermōe meo: vere di-
ſci. mei eri. Ample h̄ dilatare potes. Se-
cunda eſt dulcedo ſuauiſſime beniuolentie
qȝ dixit eis Pax vobis. O ſalutatio dulcis
⁊ gaudioſa: in q̄ princeps ⁊ mediator pacꝭ
pacē annunciat inť deū ⁊ homines Ro. v.
Juſtificati igiť ex fide pacē hab. ad deū.
Tertia ē dulcedo ſecuriſſime ꝯfidētie qȝ di-
xit. Ego ſum nolite timere: vbi ei dn̄s: ibi
ſecuritas. Qui dei grām habet: nō hȝ qō
timeat. Spūaliter ⁊ allegorice adeſt dn̄s
filijs eccl'ie p̄dicitas eis dulcedies offerēs
Pſ. Quā magna multitudo dulcedinis
tue dn̄e: quā abſcōdiſti timentib̄ te. Ana-
gogice aūt ſtat dn̄s in medio amicoꝝ ſuo-
rū in regno celeſti: dās eis pleniſſime dul-
cedinē ſue p̄ñtie: pacē conferendo ſempiť-
nā: ⁊ ſecuritatē imperturbabilē: dicēs. Ego
ſum ille quē dilexiſtis ⁊ cui ſeruiuiſtis ⁊c̄.
Jam non habetis qō timere debeatis.
Aug. Felix illa anima q̄ terreno reſoluta
carcere/libera celū petit/que te dulciſſimū
dn̄m facie ad faciem cernit/ que nullo me-
tu mortis afficiť: ſed de incorruptione ꝑpe-
tue gl'ie letatur. tranquilla eſt et ſecura: nō
timet hoſtem neqȝ mortē/habet iam te pi-
um dominū quē diu queſiuit ⁊ ſemꝑ amā-
uit. O q̄ dulcis conſolatio ⁊ q̄ fructuoſa
hmōi gaudia celeſtia contemplari. Jdeo
bn̄ dt Paul⁹. ij. Cor. iiij. Nō ꝯtēplantib̄
nob̄ q̄ videnť: ſed q̄ non videnť: que enim
videnť: temporalia ſunt. que ꝟo non vidē-
tur: eterna. ¶ Exemplū in Vitaſpa. Be-
atus arſenius cū moreretť a fratrib̄ requi-
ſitus vt eis relinqueret vnum edificatori-
um ⁊ memoriale ꝟbum: dixit eis. Jbi vbi
Quo dicto emiſit ſpm̄. Poſt cuius tranſi-
tum ſoliciti fratres de intelligentia verbi:
miſerunt ad alium quendā ſanctū qui re-
ſcripſit eis: hec eſt puto verborum intelli-
gētia. Jbi fixa ſint corda vbi vera ſūt gau-
dia. Vñ Hierony. ad Euſtochiū. Quo-
tiens vana ſeculi te delectat ambitio: q̄ti-
ens in mundo aliquid videris gl'ioſum: ad
paradiſum mente tranſgredere: eſſe incipe
qō futura es: ⁊ audies a ſponſo tuo. Po-
ne me vt ſignaculū ī brachio tuo.
Tertius ar. Audiſtis ⁊c̄. Multū certe
eſt diligenda amici preſentia qui be-
niuol⁹ eſt: et potens ab omni malo defen-
dere. Sed nota ꝙ tm̄ amicis ſuis ſic adeſt
Forte dicitis. Chriſtiani ſumus: iō amici
chriſti. Notate iura dicunt Nomina debēt
eſſe conſona rebus. xxj. diſt. Cleros ⁊. xvj.
q. j. Si cupis: de prebendis ⁊ dignitatib̄
Cum ſm̄ apl'm. Et Juſti. de dona. §. eſt
et aliud. Dicite quid valet ꝙ q̄s diceret
miles regis: et pro regis aduerſario mili-
taret: Non ergo ꝓpter hoc eſt aliquis ami-
cus chriſti ſi chriſtianus dicitur: ſed ſi fac̄
opera boni chriſtiani. Greg. Probatio di-
lectionis exhibitio eſt opis.

¶ Feria tertia paſche poſt
meridiē.

Ecce aſcendi-

mus ⁊c̄. Nos vobis annuncia-
mus eam que ad patres nr̄os
repromiſſio facta eſt quoniā hanc de⁹ ad-
impleuit filijs veſtris reſuſcitans chriſtū
ieſum dn̄m no. Actꝫ. xiij. Hec eſt annunci-
atio myſterij per qō aſcendere poſſumus
hieroſolymā. Jn his autē verbis tria ſūt
conſiderāda. Primū ſaluatoris repromiſ-
ſio. Nos vob̄ annunciamus. Secundū re-
promiſſionis adimpletio. qm̄ hanc deus
adimpleuit ⁊c̄. Tertium adimpletiōis de-
claratio. ieſum chr̄m. De primo. ij. Pe. j.
Magna et precioſa vobis promiſſa dona-
uit: vt per hec efficiamini diuine conſortes
nature. De ſecundo Luce. iiij. Hodie im-
pleta ē hec ſcriptura ī auribus veſtris. Jtē
de ſecundo Actuum. iij. Deus qui prenū-
ciauit per os oīm propheta rū pati chriſtū
ſuū impleuit ſic. De tertio Lu. vl. Surre-
xit dn̄s vere.
¶ Ecce ⁊c̄.
Primus articul⁹. Qua hora reſurre-
xerit. videť ꝙ ō die qȝ r̄ſurrectio fuit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Feria.iii.Paſce poſt meridiẽ

tota luminoſa ¶ Contra. Joã.xx. Maria
magdal. venit ad monumetũ cum adhuc
eſſent tenebre ſup terrã ⁊ iã chr̃s reſurre/
xerat. ¶ Rñ. Alexã.de Ales. ꝙ ipa reſur
rectio fuit inter horã medie noctꝫ ⁊ mane
dñice. Et qꝛ mediũ denotat ab extremis:
ideo dicũt aliq̃ eã fuiſſe media nocte: aliq̃
ꝓ mane. Cõiter tñ dicunt oẽs qꝛ diſtulit
reſurrectionẽ ſuã ꝑ trigintaſex horas: vt i
hoc ſignaret liberatio ⁊ victoria perfecta.
Ille em̃ nũer⁹ eſt ex ſenario in ſe ducto q̃
eſt nũer⁹ ꝑfectus ſm̃ arithmeticũ. Sꝫ di/
uerſi diuerſimode incipiũt nũeꝝ illaꝝ ho/
raꝝ. Quidã ab hora in q̃ crucifix⁹ ẽ. Alij
aũt ab hora in q̃ ſepult⁹ ẽ. alij aũt ab hora
q̃ mortu⁹ eſt: et iſte videt eſſe ꝯuenientioꝛ
modus. Hec ex Alexandro. ¶ Pro fun/
damẽto. Nõ eſt in oib⁹ eq̃liter cõſiderãda
certitudo. Ariſto. in ꝓemio eth. Nõ eſt q̃/
rẽda ſiliter in oib⁹ certitudo ꝟitatꝫ queãd
modũ neq꜄ ars ſilr̃ i oib⁹ opat: ſed ſm̃ ma
teriã ſubiectã. In dubijs aũt ſecuri⁹ ẽẽ vi/
det tenere mediũ: iuxta illð Ouid.ij.meta.
Inter vtrunq꜄ tene mediũ tutiſſim⁹ ibis.
Cũ ḡ q̃rit Qua hora ⁊c̃. Dic rñ. vt ſ. Ex
q̃ ꝯclude ꝙ cõueniẽter ⁊ ꝓ nob vtilit facta
ſt nr̃e redẽptiõis myſteria. iõ mltũ ſollici/
ti eſſe debem⁹ ne tantoꝝ myſterioꝝ fructu
ꝓuemur. Si ḡ ſpũalr̃ ſurrexiſtꝫ: cauete a re
cidiuo. Nã ſi ad pctm̃ redieritꝫ/infelici⁹ ꝙ
antea dãnificabimi. Quia q̃cq̃d cũ labo/
re pnie adq̃ſiſtꝫ: totũ ꝓ pcti vilitate ſimul
amittitꝫ: etiãſi haberetꝫ tot merita q̃t ſũt
in litore marꝫ arene. Ezech. xviij. Si auer
terit ſe iuſt⁹ a iuſticia ſua ⁊ fecerit iniq̃ta/
tẽ ⁊c̃. oẽs iuſticie ei⁹ q̃s opat⁹ eſt nõ recoꝛ/
dabunt. Talis ḡ remanet oĩ bono ſpũali
ꝓuat⁹ ⁊ aridus. Joã. xv. Siq̃s in me non
mãſerit/mittet foꝛas ſic̃ palmes ⁊ areſcet
et in ignẽ mittet ⁊ ardet. Hoc attẽdite di
ligẽter o miſeri pccõꝛes ⁊c̃. Heu mlti ſũt
ſicut veteres ſotulares aut pelliciũ vetus
q̃ tenere futurã nequeũt. ideo in lutũ infer
ni ꝓijciunt. Notate ḡ bñ ꝙ nõ ſufficit bñ
cepiſſe niſi ꝑſeueretꝫ vſq꜄ in finem. Quid
em̃ valet exiſtenti in ꝓlio ĩpetuoſe bis aut
ter ꝑcuſſiſſe hoſtes/ ſi poſtea terga vertit
et capit ab hoſtib⁹. Nullus ḡ de cãpo pe/
nitentie exire debet niſi victoria cõpleta: ſi
non velit capi vicꝫ in moꝛte. ¶ Figura. j.
Reg. xiiij. Jonathas ꝯtra philiſteos pu/
gnauit vſq꜄ ad veſpam: et quaſi defecerũt
oculi eius: ſed guſtato melle/ viſum rece/
pit. Spũalr̃ penitẽs ꝑſeuerãs vincit tẽta/
tiones demonũ. Sicut ḡ dicit Ps̃ Exi/
bit hõ ad opus ſuũ ⁊ ad opationẽ ſuã vſ/
q꜄ ad veſperam.

Ecũdus ar. In pced. ⁊c̃. Nunc de ſe/
cunda que eſt fructuoſe allocutiõis:
que eſt triplex.

¶ Prima eſt increpatiue redargutiõis
¶ Scða eſt declaratiue manifeſtatiõis.
¶ Tertia eſt illuminatiue iformationis

¶ Prima igit ⁊c̃. Cũ em̃ turbati ⁊ cõterriti
exiſtimarẽt ſe ſpm̃ videre: dixit eis. Quid
turbati eſtꝫ ⁊ cogi. aſcẽ. in coꝛ. vr̃. q.d. Ab
infimo veniũt tanq꜄ falſe ⁊ phãtaſtice/ nõ
deſup de celo deſcẽdentes tanq꜄ vere ⁊ bo
ne. Leo papa noſtre ambiguitatꝫ deter/
gẽdam caliginẽ trepidantiũ coꝛda icrepat
et in eis arguit dñs cogitatiões a verita/
te diſcoꝛdes. Ps̃. Dñs ſcit cogitatões ho
minũ qm̃ vane ſunt. ¶ Scða eſt allocutio
declaratiue manifeſtatiõis. quia declarat
eis veritatẽ ſue reſurrectiõis. Primo ꝑ vi
ſum: dicẽs Videte manus meas ⁊ pedes
meos qꝛ egoipſe ſum. O ꝙ deuote videre
debem⁹ in hec fidei vulnera manuũ ⁊ pe/
dũ ieſu chr̃i atq꜄ vuln⁹ illud laterale. O ꝙ
nos ad amorẽ chriſti inflãmare debet ta/
lis cõtemplatio. Nã vt dt Aug. Per fo/
ramina coꝛpis mihi patent arcana coꝛdis
Patet magnũ pietatꝫ ſacramentũ: vulne
ra ieſu chr̃i plena ſunt nunc dulcedie ⁊ cha
ritate. Per has rimas placet mihi guſta/
re ꝙ ſuauis eſt dñs. Scðo ꝑ tactũ: cum
dicit: palpate ⁊ videte qꝛ ſpũs carnẽ ⁊ oſſa
nõ habet ſicut me videtis habere. ¶ Ter/
tio ꝑ guſtũ: qꝛ illis adhuc nõ credentib⁹ et
mirantib⁹ pre gaudio: dicit. Habetꝫ hic
aliq̃d qð mãducet: At illi obtulerũt ei par/
tem piſcꝫ aſſi ⁊ fauum mellis. et cũ man/
ducaſſet coꝛam eis: ſumens reliquias de/
dit eis. Conueniẽter oblata ſũt ei illa duo
Ipſe erat piſcꝫ aſſus ꝑ nature humane paſ
ſionem: et fauus mellis per nature diuine
dulcedinẽ. In fauo etiã mellis vtraq꜄ na/
tura ſignificat. Fauus enim eſt mel in ce/
ra. In quo ſignificat dulcedo diuinitatis
in humanitate. Moꝛaliter chriſto offeri/
mus piſcem aſſum per carnis moꝛtifica/
tionem: ⁊ fauũ mellis per mẽtis deuotio/

nem: Aliter: chꝛm reſurrexiſſe vident diſci-
puli. i. ꝗ reſurrectionis eius gl'iam medi-
tant. Jpm tangunt ⁊ palpant: ꝗ ſibi cha-
ritate copulant. Piſcem aſſum offerunt: ꝗ
patientiā igne tribulationiſ decoctā habēt
ꝓ nomine chꝛiſti: ſed illi offerunt fauū mel-
lis qui mēbꝛis eiꝰ exhibent opa charitatꝫ
Sequit. Et cum manducaſſet corā illis:
ſumens reliquias dedit eis. ſ. ad maioꝛē ꝓ-
bationē ꝙ manducaſſet partē: ⁊ ad innuen-
dum ꝙ paſſionē ſuā eis imitandā ꝓponē-
ret: que imitatio amara eſt in doloꝛe coꝛ-
poꝛis ſed dulciſſima in ſpe remunerationis
¶ Tertia eſt allocutio illuminatiue infoꝛ-
mationis cū dicit. Hec ſunt verba ⁊c. ver-
ba inquā. i. res verboꝝ ꝗ locutus ſū vobis
Mat. xx. Ecce aſcendimus hieroſolymā
⁊ filius hominis tradet ⁊c. cū adhuc eſſē
vobiſcū: carne moꝛtali ante paſſionē quē
neceſſaria ſunt impleri ⁊c. Tunc aperuit il-
lis ſenſum vt intelligerent ſcripturas. id ē
myſteria in ſcripturis incluſa. Tunc enim
agnus ꝗ occiſus eſt iudicatus eſt eē dignꝰ
accipere libꝛum ⁊ ſoluere ſeptem ſignacu-
la eiꝰ. Apoca. v. id eſt vniuerſaliter oīa my-
ſteria: que ſcripta ſunt de redemptione hu-
mani generis ⁊ de redemptoꝛe ꝗ non poſ-
ſunt intelligi niſi ille aperiat ꝗ habet clauē
dauid ꝗ aperit ⁊ nemo claudit: qui claudit
⁊ nemo aperit. Apoc. iij. Et dicit eis: quē
ſcriptum eſt: opoꝛtebat pati chꝛm ⁊ reſur-
gere a moꝛtuis tertia die. Beda. Predi-
cauerat chꝛiſtus fructū paſſionis ⁊ ꝙ eſſꝫ
veritas ſue reſurrectionis: ⁊ predicari ī no-
mine eius penitentiā ⁊ remiſſionē petōꝝ
in omnes gentes. j. Joā. ij. Remittuntur
vobis petā veſtra ꝓpt nomē eius. Hoc dꝛ
vere penitentibꝰ ꝗ etiam ꝑ nomen ieſu vi-
tā eternam ⁊ ſalutem conſequunt ſi in pe-
nitentia ꝑſeuerent. Si aūt ad diabolum re-
deant multū timere debent ne dn̄s eos di-
abolo relinquat. Juxta illud Hiere. xvij.
Dn̄e omnes ꝗ te derelinquunt ꝯfundent
Exemplū de canonico recidiuante qd hꝛ
in lib. de apibꝰ Vide in ſcdo aduentuali fe-
ria. iiij. poſt primā dn̄icam.
¶ Tertius ar. Audiſtis ⁊c. Quo mō pi-
us dn̄s ſuos conſolat. Cauete ne ipm
expellatis a domo conſcientie ⁊ diabolum
introducatis. Et conſiderate ꝗꝫ deceptiuꝰ
eſt diabolus, videatis ſꝫ eius fraudē ⁊ ca-
uete ne cū eo pactum faciatis ꝑ conſenſum
ꝗcquid vobis ꝓmittat. Nā vt hꝛ de elect.
⁊ electi poteſtate. c. iiij. de vitāda. futurꝫ ca-
ſibꝰ eſt obuiandū. ar. Inſti. de ſuſpectꝫ tu-
toꝛibꝰ. §. Nouiſſime. Vbi hꝛ ꝙ fraudulen-
tus tutoꝛ eſt amouendꝰ: etiā ſi velit dare
fideiuſſoꝛes aut aliam cautionē. Audite ſi
eſſet vnus famoſus deceptoꝛ volens vob
ꝗd vendere: nonne timeretis ⁊ diligenter
res ſuas inſpiceretis anteꝗꝫ emeretꝫ. Etſi
venderet vobis rem aliquā ꝓmittens p̄ciū
um reſtituere ſi reperiat viciosa. Nōne erit
melius viciū conſiderare ante ſolutū p̄ciū
⁊ illam recuſare ꝗꝫ poſtea ꝓ precio recupe-
rando contendere. Sic melius eſt tenta-
tum de delitijs aut iniuſtis diuitijs aut ho-
noꝛibꝰ: cogitare ꝙ diabolus a p̄ncipio mū-
di ꝑ tales honores decepit: ⁊ ꝗtidie deci-
pit ꝗꝫ talia ſic a diabolo emere ꝓ aīa ſua.
Nam vt dꝛ Apo. xij. Jpe diabolꝰ ⁊ ſatha-
nas ſeduxit vniuerſū oꝛbem.

¶ Feria. iiij. poſt paſca

Ecce aſcendi-

mus ⁊c. Qui timetis deū au-
dite. Act. iij. Si timetis deum
diſpoſiti eſtis ad audiēdū ꝟbum dei ⁊ aſcē-
dendū hieroſolymā. Sunt aūt ī epl'a tria
notanda ꝗ ſunt a timentibꝰ deū audienda
Primū eſt annunciatio ꝟitatis qꝛ aperi-
ens petrꝰ os ſuū di. ⁊c. vſꝗꝫ ibi cuius te-
ſtes nos ſumꝰ. Scdm excuſatio iniqtatis
cū dicit, Et nunc frēs ſcio qꝛ ꝑ ignoꝛantiā
feciſtis ⁊c. Vide ſ feria. vj. poſt dn̄icam.
iiij. xl. ar. ij. Tertium concluſio neceſſitatꝫ
cum dic Penitemini igit ⁊ conuertimi ⁊c.
Non eſt em̄ alia via recupande ſalutꝫ. Lu.
xiij. Niſi p̄niam habueritꝫ oēs ſil' peribitꝫ.
¶ Ecce ⁊c.
¶ PRimus ar. An reſurrectio dn̄i debu-
erit omnibꝰ indifferent imediate ma-
nifeſtari: Q, ſic. Qd em̄ ē ad cōmunē oīm
vtilitatē omnibꝰ manifeſtari debet ¶ Con-
tra Act. iij. Dedit eū manifeſtū fieri non
omni ꝑplo ſed teſtibꝰ p̄oꝛdinatis. ¶ Rn̄det
Tho. in. iij. pte. q. liiij. Eoꝝ ꝗ cogſcunt: ꝗ-
dam cognoſcunt ex cōi lege: ꝗdam aūt ex
ſpēali munere grē ſic ea ꝗ diuinitꝰ reuelan-
tur: quoꝝ vt dic Dion. li. de celeſti hierar.